Azadlıq Radiosu

DÜNYA

Zelenski 'Ağ Qartal'sız qaldı: orden ixtilafı Aİ böhranına çevrilir

indicə

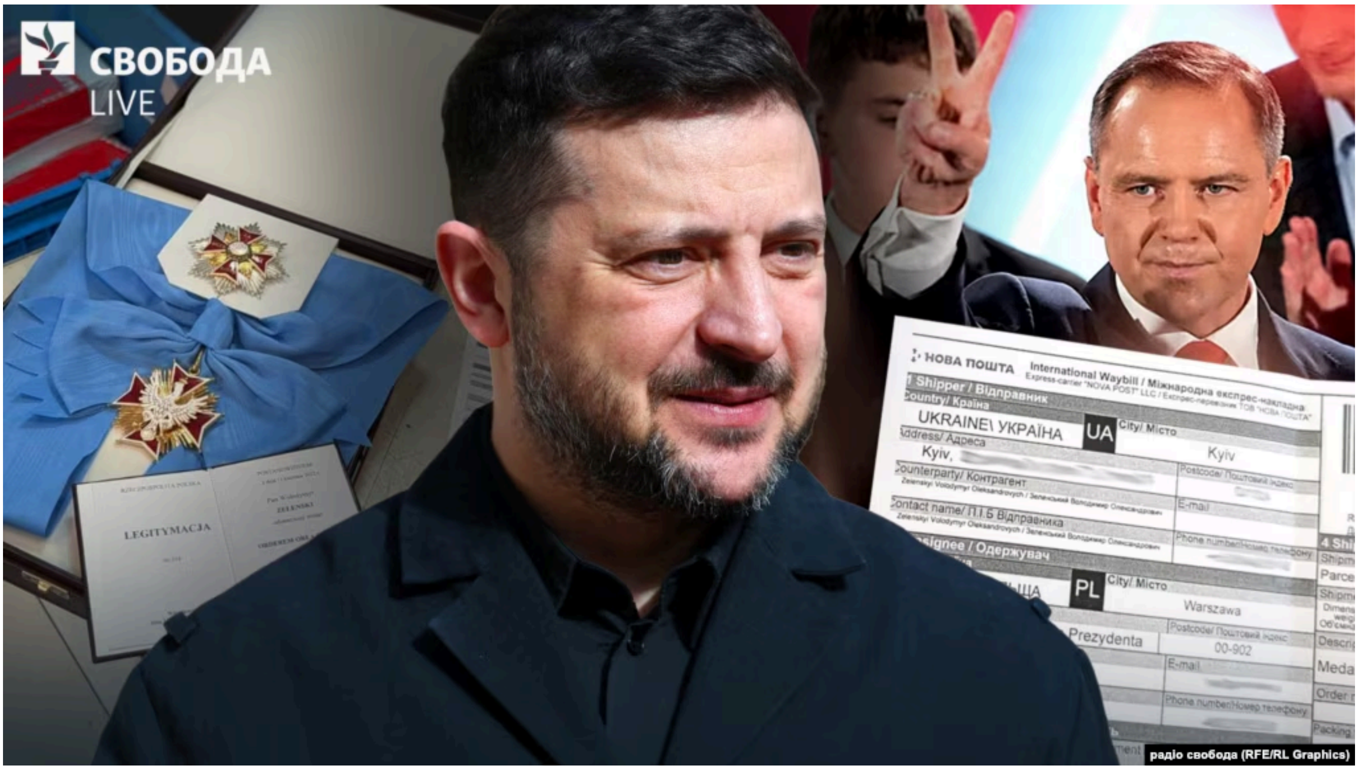

Volodimir Zelenski

Polşa Prezidenti K**arol Navrotski**nin ukraynalı həmkarı Volodimir Zelenskini ölkənin ən ali mükafatı olan "Ağ Qartal" ordenindən məhrum etməsi Varşava ilə Kiyev arasındakı tarixi ixtilafları yenidən alovlandırıb. Bu qərara rəsmi səbəb kimi Kiyevin hərbi hissələrdən birinə İkinci Dünya müharibəsi dövründə fəaliyyət göstərmiş, fəaliyyəti bu gün də birmənalı qarşılanmayan Ukrayna Üsyançı Ordusunun (UPA) adını verməsi göstərilib.

Keçmişin kölgəsi: "Volın qırğını", yoxsa "Volın faciəsi"?

Varşava UPA-nı 1940-cı illərdə polyaklara qarşı törədilmiş və "Volın qırğını" adlandırılan kütləvi qətliamlarda ittiham edir. Ukrayna isə bu hadisələri "Volın faciəsi" kimi

xarakterizə edərək, sözügedən qüvvələrin həm nasistlərə, həm də sovet ordusuna qarşı müstəqillik mübarizəsi apardığını vurğulayır. Bu tarixi ixtilaf Rusiyanın işğalına müqavimət göstərən Kiyevə Varşavanın verdiyi strateji dəstəyə ciddi kölgə salır.

Daxili siyasət və seçki maraqları

Yaşanan böhran həm də Polşanın daxili siyasəti və qarşıdan gələn parlament seçkiləri ilə sıx bağlıdır. Müxalifətdəki PiS (Hüquq və Ədalət) partiyasının təmsilçisi olan Navrotski cəmiyyətdə artan anti-Ukrayna əhval-ruhiyyəsindən bəhrələnərək sağçı seçicilərin dəstəyini qazanmağa çalışır. Bu vəziyyət Ukrayna tərəfdarı kimi tanınan baş nazir **Donald Tusk**u həm daxili siyasətdə, həm də geosiyasi arenada çətin seçim qarşısında qoyur.

Aİ-yə inteqrasiya və "Salami taktikası"

Bu gərginlik Ukraynanın Avropa İttifaqına (Aİ) inteqrasiya sürətinə də birbaşa təsir göstərir. Avropalı diplomatların fikrincə, Kiyevin üzvlük yolunda ən böyük maneələri məhz onun birbaşa qonşuları yaradacaq. Ukrayna və Moldova üçün üzvlük fəsillərinin açılması prosesinə start verilsə də, rəsmi Varşava bu gedişatın sürətləndirilməsinə qarşı çıxır. Polşa diplomatiyası fəsillərin eyni vaxtda deyil, mərhələli şəkildə açılmasını nəzərdə tutan "salami taktikasına" üstünlük verir.

Aqrar sektorda qiymət və bazar təzyiqi

Ukraynanın Aİ ambisiyaları həm də ciddi iqtisadi maneələrlə qarşılaşır. Bu narahatlıqların mərkəzində ittifaqın şərqindəki üzv dövlətlərin yerli bazarlarını qorumaq cəhdləri dayanır. Son illərdə Bolqarıstan, Macarıstan, Polşa, Rumıniya və Slovakiyada fermerlərin keçirdiyi genişmiqyaslı etirazlar bunun bariz nümunəsidir. Müharibə dövründə Ukrayna kənd təsərrüfatı məhsullarının rüsumsuz idxalı bu ölkələrdə daxili bazar qiymətlərini kəskin ucuzlaşdırıb və yerli fermerlərə ciddi maliyyə ziyanı vurub. Tam üzvlük reallaşarsa, məhdudiyyətsiz mal axını regionun aqrar sektorunda uzunmüddətli rəqabət böhranına gətirib çıxara bilər.

Nəqliyyat mübarizəsi və Aİ fondlarının bölüşdürülməsi riski

İqtisadi gərginlik təkcə aqrar sektorla məhdudlaşmır; nəqliyyat və logistika sahəsində də kəskin rəqabət hökm sürür.

Aşağı xidmət haqları və tənzimləyici prosedurların azlığı Ukrayna daşıyıcılarına avropalı rəqibləri ilə müqayisədə daha sərfəli tariflər təklif etmək imkanı verir. Bu üstünlük Polşa başda olmaqla sərhədyanı dövlətlərin logistika bazarına ciddi təzyiq

göstərir. Artıq bir neçə dəfə polşalı sürücülər sərhəddə etiraz aksiyaları və blokadalar təşkil ediblər.

Digər mühüm narahatlıq isə Aİ-nin Ümumi Kənd Təsərrüfatı Siyasəti (CAP) və regional inkişaf (koheziya) fondlarının yenidən bölüşdürülməsi riskidir. Ukrayna bloka daxil olarsa, milyardlarla avroluq subsidiyaların böyük qismi Kiyevə yönələcək. Bu səbəbdən Polşa, Rumıniya və Bolqarıstan kimi ölkələr "vəsait alan" statusundan çıxaraq donor, yəni "vəsait verən" mövqeyinə düşmək təhlükəsi ilə üzləşə bilərlər.

Məhz bu tarixi və iqtisadi təhdidlər Varşavanın Ukraynanın Aİ-yə inteqrasiya tempini yavaşlatmaq istəyini şərtləndirən əsas amillərdir.

Buna da bax:

Macarıstan Aİ bəyannaməsindən Ukraynanın sürətli qəbulu bəndini sildirib

Ukraynanın Avropa İttifaqına daxil olma tarixini deməyə hazır deyillər

Orban getdi, Avropanın işləri düzələcəkmi

AzadlıqRadiosu © 2026 Inc. | Bütün hüquqlar qorunur